

FORCA E RE DEMOKRATIKE
NOVA DEMOKRATSKA SNAGA
Bul. Skenderbeu pn/bb 85360 Ulqin/Ulcinj
Tel.: +382 030 401 760 Fax:; +382 030 401 761
info@forca.me, www.forca.me

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

**SKUPŠTINA CRNE GORE
POSLANIČKO PITANJE**

VLADA CRNE GORE

Predsjednik Vlade, gospodin Milo Djukanović

Ulqin/Ulcinj, 23.11.2014
Br.200/14

Poštovani Predsjedniče Vlade Djukanoviću

u skladu sa članom 187. Poslovnika Skupštine Crne Gore, kao ovlašćeni predstavnik Kluba poslanika Albanskih partija (Forca , AA) , HGI I LPCG, a za posebnu 5 sjednicu jesenjeg zasjedanja Skupštine Crne Gore upućujem Vam slijedeće pitanje:

Poštovani Predsjedniče Vlade

U Junu 2012. godine zvanično su otvoreni pregovori za pristupanje Crne Gore Evropskoj Uniji. Status zemlje kandidata za pristupanje Evropskoj Uniji i zatvaranje dva poglavlja, Nauka i Istrazivanje i Obrazovanje i Kultura , kao i otvorena 10 poglavlja su uspjesi za malu zemlju kao sto je Crna Gora.

Stim u vezi Smatram nužnim da dobijemo Vaš odgovor na pitanje dali Vlada planira da realizuje, kako, i u kojoj mjeri zahtjeve za decentarilizacijom vlasti u odredjenim oblastima?

Ovdje posebno ističem potrebu da decentarilizacijom ili preraspodjelom ingerencija u sledećim oblastima:

1. Fiskalnoj politici tačnije mogućnost preraspodijele poreza (recimo PDV-a) ne samo u Državni Budžet već i raspodijelu za Opštine, tamo gdje se ostvaruje?

2. Decentralizacija i povećanje nadležnosti Opština u sferi Obrazovanja, tj do nivo srednjoškolskog obrazovanja?
3. Povećanje nadležnosti opština u sferi zdravstva ?
4. Nadležnosti Opština u sferi javne bezbjednosti , tj policije?

Naglašavam da kao osnov za transfer nadležnosti Vlade prema lokalnim samoupravama je neophodno da se konsoliduje finansijska sposobnost da Opština da na održivi način prihoduju, raspolazu sa dijelom poreza, taksu, tj javnim prihodima.

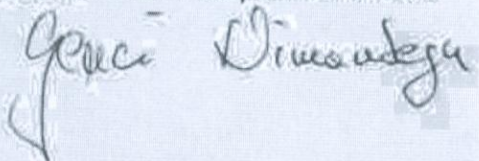
Uz ovaj uslov, smatramo da su neophodni konkretni i vidljivi napori u cilju depolitizacije svih ovih sektora uključujući i depolitizaciju i rada lokalne administracije?

Stoga Vas molim da nam predstavite Vaše vidjenje u ovim oblastima a za koje smatramo da je neophodna njihova jasna decentralizacija?

Molim odgovor i u pisanoj formi.

S poštovanjem,

Genci Nimanbegu
Poslanik Force u Skupštini Crne Gore

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24-XII 2014 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-1/14-41/2
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG: 1

Vlada Crne Gore
Predsjednik

Broj: 01 - 7191

Podgorica, 24. decembar 2014. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Ranko KRIVOKAPIĆ, predsjednik

Poštovani predsjedniče Parlamenta,

U skladu sa stavom 7 člana 187 Poslovnika Skupštine Crne Gore u prilogu dostavljam pisane odgovore na poslanička pitanja, postavljena tokom Premijerskog sata održanog 26. novembra 2014. godine.

S poštovanjem,

Milo ĐUKANOVIĆ

4. Genci NIMANBEGU

POSLANIČKO PITANJE

U junu 2012. godine zvanično su otvoreni pregovori za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. Status zemlje kandidata za pristupanje Evropskoj uniji i zatvaranje dva poglavlja, Nauka i Istraživanje i Obrazovanje i Kultura, kao i otvorenih 10 poglavlja su uspjesi za malu zemlju kao što je Crna Gora.

Stim u vezi smatram nužnim da dobijemo Vaš odgovor na pitanje da li Vlada planira da realizuje, kako, i u kojoj mjeri zahtjeve za decentralizacijom vlasti u određenim oblastima?

Ovdje posebno ističem potrebu da decentralizacijom ili preraspodjelom ingerencija u sledećim oblastima:

1. Fiskalnoj politici tačnije mogućnosti preraspodijele poreza (recimo PDV-a) ne samo u Državni Budžet već i raspodijelu za opštine, tamo gdje se ostvaruje?
2. Decentralizacija i povećanje nadležnosti Opština u sferi Obrazovanja, tj do nivoa srednjoškolskog obrazovanja?
3. Povećanje nadležnosti opština u sferi zdravstva?
4. Nadležnosti Opština u sferi javne bezbjednosti, tj policije?

Naglašavam da kao osnov za transfer nadležnosti Vlade prema lokalnim samoupravama je neophodno da se konsoliduje finansijska sposobnost Opština da na održivi način prihoduju, raspolazu sa dijelom poreza, taksu, tj. javnim prihodima.

Uz ovaj uslov, smatramo da su neophodni konkretni i vidljivi naponi u cilju depolitizacije svih ovih sektora uključujući i depolitizaciju i rada lokalne administracije?

Stoga Vas molim da nam predstavite Vaše viđenje u ovim oblastima, a za koje smatramo da je neophodna njihova jasna decentralizacija.

Molim odgovor i u pisanoj formi.

ODGOVOR

Poštovani poslaniče Nimanbegu,

Oblast reforme javne uprave, odnosno lokalne samouprave u fokusu je pregovaračkog procesa sa EU, a u Strategiji za proširenje 2014 – 2015 reforma javne uprave predstavlja jedan od tri glavna stuba pregovaračkog procesa, uz vladavinu prava i ekonomsko upravljanje.

EK u ovoj oblasti posebnu pažnju posvećuje strategijskom okviru, razvoju i koordinaciji politika, javnom servisu i upravljanju ljudskim resursima, kvalitetu usluga, kao i upravljanju javnim finansijama. Ipak bitno je istaći da EU nema pravnu tekovinu u dijelu reforme lokalne samouprave, posebno u dijelu koji se odnosi na decentralizaciju, nego prepušta državi kandidatu da pronađe ili dodatno razvije model lokalne samouprave, u cilju kvalitetnijeg servisiranja potreba građana. Od nas se očekuje u procesu pregovora da imamo javnu upravu i lokalnu samoupravu koja će moći odgovoriti izazovima evropske agende i omogućiti građanima uslove koje uživaju građani razvijenih evropskih društava.

Kako se pravna tekovina EU u određenim oblastima posredno može ticati i lokalne samouprave, očekuje se i njena spremnost da adekvatno odgovori ovim izazovima. Razvoj lokalne samouprave u skladu s evropskim standardima je od velike važnosti, naročito ako uzmemo u obzir značajna sredstva koja EU nudi lokalnim samoupravama kroz svoje fondove. Zato je proces pregovora šansa za dodatan razvoj lokalne samouprave i infrastrukturna ulaganja na lokalnom nivou, kroz pretpristupne fondove.

U nedostatku pravne tekovine, Crna Gora, kroz zajednička tijela sa EU, nastoji prihvatiti najbolje prakse i standarde. Tako smo, u saradnji s Komitetom regiona uspostavili Zajednički savjetodavni odbor, koji okuplja predstavnike jedinica lokalne samouprave Crne Gore i predstavnike regiona EU, u cilju razmjene mišljenja i davanja sugestija. To se pokazalo kao odlična platforma za obezbjeđivanje neophodnih iskustava, u cilju blagovremene pripreme lokalnih samouprava za članstvo u EU.

Početak ove godine formirana je Posebna grupa za reformu javne uprave između EU i CG. Njena svrha je da informiše EK o reformi javne uprave, komentarišući sprovođenje ključnih dokumenata, kao što su Strategija reforme javne uprave i Plan unutrašnje reorganizacije javnog sektora. Kako bi pružila podršku u procesu pristupanja EU, Evropska komisija je u saradnji s OECD/SIGMOM razvila principe javne administracije koji bi se trebali primjenjivati prilikom definisanja potreba, praćenja napretka i upravljanja dijalogom između EK i zemlje kandidata, u okviru Posebne grupe za reformu javne uprave.

Ideja za promjenu fiskalne politike, koja bi omogućila preraspodjelu prihoda koji, po svojoj prirodi, pripadaju državnom budžetu (PDV, porez na dobit, akciza) po mišljenju Vlade, nije prihvatljiv. Ovi prihodi se koriste za finansiranje javnih funkcija Države i njihova raspodjela prema sjedištu, odnosno prebivalištu poreskog obveznika, nije primjenjiva, ne samo sa aspekta

održivosti državnog budžeta, već i sa stanovišta pravedne raspodjele prihoda. Takva raspodjela navedenih prihoda značila bi favorizovanje teritorijalno većih i ekonomski razvijenijih lokalnih samouprava, jer veliki privredni sistemi, kao što je poznato, uglavnom imaju sjedište u ovim opštinama. Dodatno, ovaj model izazvao bi određene teškoće kod preraspodjele prihoda ostvarenih od PDV-a, s obzirom da ne bi bilo moguće identifikovati pripadnost prihoda prema jedinici lokalne samouprave. Naime, sistem PDV-a podrazumijeva fazno oporezivanje i obavezu svih učesnika u lancu da obračunavaju i plaćaju ovaj porez.

Međutim, radi uspostavljanja održivosti sistema lokalnih javnih finansija, u kontinuitetu se prati regulatorni sistem, efekti implementacije zakonskih rješenja, kao i uporedna praksa i, u tom smislu, preduzimaju se mjere na daljem unaprjeđenju sistema finansiranja opština. U tom cilju su i aktivnosti na pripremi izmjena Zakona o finansiranju lokalne samouprave, kao sistemskog propisa, kojim se definišu izvori finansiranja opština. U predstojećem periodu će svi zainteresovani subjekti, a prije svega predstavnici opština, biti u prilici da svojim predlozima i sugestijama, daju doprinos kvalitetu ovog zakona i da, zajedno sa Vladom, na usaglašenim stavovima, grade viziju budućeg održivog i efikasnog modela javnih finansija lokalnih samouprava, uz jasno definisanje odgovornosti i sankcionisanja neracionalnog i nezakonitog poslovanja.

Decentralizacija sistema obrazovanja ne može se ogledati, a samim tim ni cijeliti, jedino sa aspekta nadležnosti državnih organa. Decentralizacija obrazovnog sistema u Evropskoj Uniji zasniva se na principu svojinskih, odnosno osnivačkih prava. Shodno tome, u većini zemalja EU, predškolske ustanove i osnovne škole osnivaju lokalne zajednice, koje i finansiraju ove djelatnosti, te nadležni organi lokalne zajednice i imenuju organe upravljanja i rukovođenja u ovim ustanovama. Kako je u ovom trenutku u Crnoj Gori osnivač svih postojećih javnih ustanova Vlada, to ministar prosvjete, u ime osnivača, imenuje predstavnike države u organima upravljanja javnih ustanova i bira direktore.

U periodu 2002 - 2007. godine lokalna samouprava je davala mišljenje u postupku izbora direktora javnih ustanova iz oblasti obrazovanja i određivala svog predstavnika u organima upravljanja u obrazovnim javnim ustanovama do nivoa visokog obrazovanja. Nažalost, pokazalo se da ovakav sistem upravljanja i rukovođenja nije bio dovoljno efikasan i da je često dovodio do blokade rada tih organa, odnosno ustanova, što je moglo imati negativan uticaj na obrazovni sistem Crne Gore.

U cilju decentralizacije finansiranja, 2010. godine je izmijenjen Opšti zakon o obrazovanju i vaspitanju, kojim je propisano da opština može da finansira određene potrebe i aktivnosti za rad ustanova.

Takođe, Vlada je 2012. godine usvojila Model decentralizacije finansiranja obrazovanja i metodologiju za određivanje cijene koštanja obrazovanja učenika po modelu „per capita“. Do sada, opštine nijesu iskazale spremnost da preuzmu odgovornost za finansiranje bilo kog segmenta obrazovanja, što je u ovim ekonomskim prilikama razumljivo. Do trenutka kada ekonomska situacija omogući potpunu decentralizaciju, sa direktnim uključivanjem lokalne

samouprave u finansiranje pojedinih segmenata obrazovnog sistema, finansiranje škola će se vršiti po modelu „per capita“.

Predlogom zakona o zdravstvenoj zaštiti, koji je u skupštinskoj proceduri, definisana je uloga opština u dijelu ostvarivanja i unaprjeđenja zdravstvene zaštite na svojoj teritoriji. Posebno, data je mogućnost opštini da učestvuje u finansiranju zdravstvene zaštite tokom turističke sezone, kao i da obezbijedi uslove za bolju kadrovsku osposobljenost zdravstvene ustanove čiji je osnivač država, do ili iznad propisanih normativa. Takođe, opštine imaju ulogu u osnivanju i upravljanju zdravstvenim ustanovama. Proces horizontalnog i vertikalnog povezivanja zdravstvenih ustanova, koji bi uslijedio nakon donošenja ovog zakona, ne utiče na ostvarivanje navedene uloge opštine, budući da se nijedna usluga koju pružaju zdravstvene ustanove na teritoriji bilo koje opštine neće izgubiti, naprotiv, povećaće se dostupnost i kvalitet zdravstvene zaštite.

Imajući u vidu odredbe Zakona o lokalnoj samoupravi i Zakona o unutrašnjim poslovima, opština nema nadležnosti u oblasti javne bezbjednosti.

Međutim, Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima propisano je da opština, kad vrši poslove iz sopstvene nadležnosti, reguliše saobraćaj na svom području u skladu sa ovim zakonom. Takođe, Uredbom o povjeravanju dijela poslova Uprave policije Prijestonici Cetinje i opštinama Bar, Budva, Bijelo Polje, Tivat, Kotor, Nikšić, Ulcinj i Herceg Novi dio poslova državne uprave iz nadležnosti Uprave policije, povjeren je lokalnim samoupravama, pri čemu se u vršenju nekih od ovih poslova nadležnom organu opštine povjeravaju i poslovi izdavanja prekršajnog naloga i pokretanja prekršajnog postupka u skladu sa zakonom.

Vlada će i ubuduće posvetiti potrebnu pažnju ovom pitanju, imajući u vidu njegov značaj za unapređenje kvaliteta života ljudi u Crnoj Gori kao i poziciju jednog od tri stuba Startegije proširenja EU 2014-2015 godina.